

Users' Group – ad-hoc Platform "RES"

Vergadering van 19 april 2012

Aanwezig

W. Aertsens (FEBELIEC)
J.-P. Boydens (FEBEG)
P. Claes (FEBELIEC)
T. De Wael (FEBEG)
W. Gommeren (AGORIA)
S. Harlem (FEBEG)
P. Lobé (FEBEG)
F. Schoonacker (FEBEG)
R. Loos (Belpex)
O. Van der Maren (FEB)
F. Van Gijzeghem (ODE)
G. Van Poecke (FEBEG)
B. Van Zeebroeck (EDORA)
H. Wyverkens (FEBEG)

P. Buijs, B. De Wachter, I. Gerkens, S. Mertens, M. Van Bossuyt
(ELIA)

Agenda

1. Goedkeuring verslag meeting 06/03/2012
2. Presentation Belpex - « How a power exchange can help integrate RES into the wholesale power market ? »
3. Presentation FEBELIEC – « RES Integration – Vision consumers »
4. Presentation ELIA – « Steunmechanismen voor offshore »
5. Presentation ELIA - « General introduction to Capacity Remuneration Mechanisms »
6. Discussions

Discussies

1. Goedkeuring verslag vergadering van 06/03/2012

Met betrekking tot het verslag van de voorgaande vergadering van het Discussieplatform RES, zal ELIA een licht gewijzigde versie opstellen, rekening houdende met de doorgestuurde opmerkingen van EDORA, SYNERGRID en FEBELIEC, alsook de discussie in de meeting.

Het betreft hier voornamelijk de opmerking met betrekking tot de vergelijking van de kosten van het huidige groenestroomcertificatensysteem ten opzichte van andere systemen en de 'manque à gagner' van de producenten bij curtailment, hierbij ook rekening houdend met het feit dat ELIA verwees naar de situatie in 2020.

2. Presentation Belpex – “How a power exchange can help integrate RES into the wholesale power market ?”

BELPEX gaf een presentatie over de wijze waarop Belpex als elektriciteitsbeurs nu reeds kan helpen bij de integratie van hernieuwbare energiebronnen in de markt, hierbij verwijzend naar het belang van liquiditeit op de DAH en ID elektriciteitsmarkten en de toename hiervan in de laatste jaren, door marktkoppelingen en de COSMOS en COSMIX algoritmes. Ook werden linked en exclusive block orders voorgesteld, die normaliter bij de lancering van NWE-marktkoppeling zullen worden geïntroduceerd, alsook 'flexible', 'energy' en 'storage' orders, die momenteel nog in de conceptuele fase zitten. Belpex merkte ook op aan FEBEG dat haar bedoeling helemaal niet is traders te vervangen, maar wel hun werk faciliteren met nieuwe producten en de prijsvorming nog beter af te stemmen op vb. de technische mogelijkheden en beperkingen van het productiepark.

FEBELIEC merkte op dat de elektriciteitsmarkten in België op uurbasis zijn, terwijl de balancing gebeurt op basis van kwartuurbasis, waar in Duitsland alle markten op kwartuurbasis zijn en waar er voldoende liquiditeit is, vermits de TSOs er markt makers zijn met de RES productie die zij moeten verhandelen. ELIA antwoordde hierop dat de internationale uitwisseling hiervan nog niet mogelijk is vermits cross-border capaciteitstoewijzing nog steeds op uurbasis verloopt en dat het nodig is eerst de liquiditeit op uurbasis te verbeteren, alvorens de markt nog verder te versnipperen over bijkomende producten. BELPEX beaamde dit. FEBELIEC maakte de bijkomende opmerking dat het opknippen van de uren kan helpen om de wisseling van cross-border stromen op het uur te beperken.

3. Presentation FEBELIEC – « RES Integration – Vision consumers »

FEBELIEC bracht een presentatie met visie over hernieuwbare energie en capacity mechanisms, waarbij een evenwichtig energiebeleid, met subsidiering indien marktprijzen ontoereikend zijn, en aandacht voor competitiviteit centraal stonden.

In de discussie tussen FEBEG en FEBELIEC over trade-offs ten aanzien van 100% Security of Supply (SoS), antwoordde deze laatste dat er zelfs voor SoS trade-offs kunnen zijn, zolang er maar een goed evenwicht blijft met de andere elementen, zoals het economische luik.

Bij een discussie in de marge over marginal pricing versus investeringskost waren FEBEG en FEBELIEC het niet eens of start/stop kosten van eenheden al dan niet in de marginale prijzen mogen worden verwerkt. Voor FEBEG moeten deze in de marginale kosten gespreid worden over de draaiuren, waar FEBELIEC een andere mening is toegegaan, zonder hierop verder in te gaan.

FEBELIEC ging ook in op de negatieve marginale kost van RES (door het toekennen van subsidies) en de impact hiervan op de prijsvorming. De meerkosten van deze subsidies worden ook doorgerekend in de totale kost (o.a. via heffingen), waardoor de totale kost voor de gebruiker hoger ligt dan de marktprijs en deze dus de basis voor vergelijking zou moeten zijn. EDORA argumenteerde hierop dat sommige consumenten bereid zijn meer te betalen voor bepaalde keuzes, waarbij Duitsland en de massale (politieke) steun voor groene energie als voorbeeld werden aangehaald. FEBELIEC en FEBEG reageerden hierop door te zeggen dat daarbij de kosten niet expliciet worden toegekend aan de groene stroom en dat de consument in deze geen individuele keuze heeft voor al dan niet duurdere groene stroom, doordat de politiek het systeem bestuurt.

FEBEG haalde ook aan dat langetermijncontracten met klanten praktisch quasi onmogelijk zijn geworden, door de Europese regels met betrekking tot foreclosure van de markt, en dat daardoor langetermijninvesteringen moeilijker worden, wat volgens FEBELIEC nu eenmaal een vrije marktwerking is.

Met betrekking tot de impact op de bevoorradingszekerheid, zoals onderbrekingen of Demand Side Management, stelde FEBELIEC zich de vraag of dit een vrije keuze mag zijn dan wel opgelegd worden aan de consumenten. Ook over technologische keuzes stelde FEBELIEC zich de vraag of we wel zeker kunnen zijn ten aanzien van de inzet op offshore wind en PV in België, wat net de twee duurste keuzes zijn. FEBELIEC stelt zich de vraag of er niet beter meer geld in onderzoek zou worden gestopt, bijvoorbeeld naar storage.

Ten aanzien van capacity mechanisms bracht FEBELIEC ook een aantal ideeën, bijvoorbeeld met betrekking tot het investeringsklimaat, waar de consument niet minder betaalt maar het geld gewoon bij andere partijen terecht komt. Volgens FEBEG zijn het de Belgische injectietarieven die nefast zijn voor het investeringsklimaat, waarbij ELIA en FEBELIEC argumenteerden dat deze tarieven kostenreflectief zijn en dat de impact hiervan op de prijs door de CWE-koppeling niet groot is, maar waarbij FEBELIEC toegaf dat dit mogelijk wel voor investeringen in België een effect veroorzaakt.

Over het feit dat minder uren draaien voor (gasgestookte) producenten effectief "missing money" met zich meebrengt, acht FEBELIEC het feit van "missing money" niet bewezen, vermits de volatiliteit wel toeneemt, maar de mindere uren misschien wel duurder zijn en dus mogelijk evenveel opbrengen. Ook FEBEG kon zich min of meer in terugvinden in de vraag of er nu effectief "missing money" is. FEBELIEC haalde ook aan dat bij negatieve prijzen iedereen praat over capacity mechanisms maar dat bij hoge prijzen hierover niets te horen valt, en dat een producent met een evenwichtig park altijd opportuniteiten zal kennen. FEBEG antwoordde hierop dat voor een producent met enkel een gasgestookte STEG er wel een missing money probleem is en dat hoge prijzen bij schaarste dan ook moeten worden toegelaten. FEBELIEC schaaft zich hierachter en stelt dat een marktwerking nu eenmaal ook prijsvolatiliteit met zich meebrengt en dat men hiermee moet leren leven.

FEBEG stelt ook dat door de klimaatsdoelstellingen er infrastructuur gebouwd is die duurder is dan conventionele of klassieke installaties (zelfs indien men 'windfall profits' buiten beschouwing laat), waarop FEBELIEC pleit dat consumenten eerst met een niet-werkende markt werden opgehadeld, die daarna beïnvloed werd door RES subsidies en dat men dan nu spreekt van het geven van steun om te compenseren voor het verlies door deze laatste, en zich dan ook de vraag stelt waar de markt hierin nog terug te vinden is. FEBEG stelt echter dat de (virtuele) P&L's van individuele productiesites ook spelen, en dat crosssubsiëring van productiebronnen ook haar grenzen heeft. FEBELIEC vroeg zich dan af of dit dan aan de gebruiker is om te betalen, waarop FEBEG antwoordde dat de marktwerking is en dan men voor SoS nu eenmaal zal moeten betalen. FEBELIEC ziet het heil dan eerder in een Europese markt.

FEBELIEC voert verder in haar presentatie aan dat het probleem van capacity payments is dat men de marginale kost van nucleair/steenkool/hydro gaat nemen voor het berekenen van de capaciteitssteun en de marginale kost van gas voor de energieprijis, waardoor de consument met twee maal de hoogste kost wordt opgehadeld. Kunnen bijgevolg dan ook negatieve capacity payments, of hoe zal dit probleem dan aangepakt worden? FEBEG stelde daarop de vraag of het wel aan de markt is om een niet-markt probleem, zijnde de subsidiëring van intermitterende RES, op te lossen. FEBELIEC verkondigde haar vertrouwen in de markt maar gaf aan dat op korte termijn wel enige

frictie mogelijk is. FEBELIEC stelde zich ook de vraag wie er dan wel voor deze capacity payments zou moeten betalen.

FEBELIEC eindigde haar pleidooi met een lijst van voorstellen, met als laatste punt wie er dan wel zal moeten betalen voor de capacity payments.

4. Presentation ELIA – Toepassing van GSCs voor Offshore

Elia presenteerde haar visie op een mogelijke aanpassing van het huidig ondersteuningsmechanisme voor offshore windparken, met als doel deze parken aan te zetten tot een grotere productieflexibiliteit, dewelke noodzakelijk is in het licht van de marktevoluties (meer intermittente RES in het systeem), de reservemarges die kleiner worden en de toegenomen kost van ondersteunende diensten. Met een aangepast mechanisme met een cap op het aantal draaiuren (waarbij dan een verhoogde steun wordt toegekend teneinde de situatie voor de producent neutraal te maken), kunnen offshore windproducenten een incentive krijgen om met hun eenheden deel te nemen aan de balancingmarkt via D-bids om zo het optreden van negatieve prijzen te beperken en het evenwicht van de zone te helpen bewaren. Offshore RES producenten zullen hierdoor in de balancing markt geïntegreerd worden (Day-ahead en intraday).

Voor Elia vertegenwoordigt dit voorstel een triple win, met aantal voordelen voor de TSO (meer eenheden op de balancing markt), de producenten (de mogelijkheid om via de deelname aan de ondersteunende diensten een upside te realiseren) en de consumenten (door een daling van de kosten voor de activatie van reserves, die een almaar belangrijker deel van de jaarlijkse kosten van Elia uitmaken).

Verscheidene leden vonden deze voorstellen van Elia interessant en er werd gevraagd aan Elia deze in meer gedetailleerde vorm voor te stellen.

5. Presentation ELIA – « General introduction to Capacity Remuneration Mechanisms »

Verdaagd naar de volgende vergadering.

* * *

Prochaine réunion fin mai ou début juin 2012 (ELIA, Empereur) : à fixer avec Doodle